Aan de Raad

Made, 9 juni 2026

Raadsvergadering 9 juli 2026	**Registratienummer:** 2026007225 **Casenr:** Meerdere
Onderwerp: Hoofdveld Madese Hockey Club	

Portefeuillehouder: L.M.T. Rullens **Ambtelijke coördinatie:** Sociaal Domein **Steller:** J.A.J. Bouwens	**Bijlagen:** 1. Raadsbesluit	**Voorbereiden 'Raad in Gesprek':** ■ Ja ☐ Nee

SAMENVATTING

Het hoofdveld van de Madese Hockey Club is aan vervanging toe. Het college heeft hiervoor meerdere varianten uitgewerkt die ter besluitvorming aan de raad zijn voorgelegd. Het college stelt voor om te kiezen voor een duurzame variant van een waterveld, met waterberging. De kosten daarvan bedragen € 1.101.000,- De hockeyclub draagt daar € 160.000,- aan bij. Hiermee is voor de hockeyclub een urgent probleem opgelost en ontstaat een nieuw toekomstperspectief voor de hockeysport en MHC in onze gemeente.

VOORGESCHIEDENIS

De Madese Hockey Club (hierna: MHC) is de enige hockeyclub in onze gemeente en gebruiker van sportpark de Schietberg in Made. In 2012 is tussen MHC en de gemeente Drimmelen een Intentieovereenkomst gesloten die als doel had om -na een laatste investering door de gemeente in velden in 2012- te komen tot privatisering van het totale sportpark na het bereiken van 'einde levensduur' van de velden. Dat moment van 'einde levensduur' was (afhankelijk van de technische staat van de velden) voorzien rond de periode 2024-2027.

Zowel gemeente als MHC hebben de voorbije jaren het toekomstperspectief zien veranderen. Toenemende kosten van onderhoud en renovaties van met name kunstgrasvelden, dalende ledenaantallen en verkeerde (onrealistische) uitgangspunten in 2012 leiden tot een situatie waarbij de club diep in de rode cijfers zou belanden als zij nu op eigen kosten 1 veld zouden moeten renoveren. Het beoefenen van de hockeysport in Made (en daarmee de gemeente Drimmelen) zou acuut in het geding zijn. Renovatie van een tweede veld zou ook onmogelijk zijn. Ambities op het gebied van een waterveld zouden, zonder veranderende uitgangspunten, helemaal uit beeld verdwijnen.

MHC heeft daarom de gemeente gevraagd om de overeenkomst niet tot uitvoering te brengen. De overeenkomst biedt daartoe ruimte, omdat er afgesproken was dat te allen tijde een degelijke financiële situatie voor MHC aan de orde zou moeten zijn. Dat is niet het geval. Realistische doorrekeningen vanuit de bestaande exploitatiebegroting van MHC ondersteunen dit.

Noot: de kantine is al geruime tijd geleden geprivatiseerd en was/is geen onderdeel van de gesloten overeenkomst en het nu voorliggende voorstel.

Verzoek
MHC heeft de leden geraadpleegd om te komen tot een beleidsplan. Een beleidsplan met een visie die zich enerzijds richt op de rol en functie van de club, anderzijds de randvoorwaarden schetst waarbinnen dit vervuld kan worden. De beschikking over goede velden is daarbij cruciaal. De waarschijnlijke afkeur van veld 1 in 2026 en veld 2 in 2027 zijn daarbij een grote dreiging voor de club, zowel op sportief vlak, maar ook financieel. MHC heeft dit tijdens het Open Podium op 18 december 2025 toegelicht en gevraagd om met name de situatie van veld 1 -het hoofdveld- met urgentie te behandelen. Samengevat is te stellen:

- Vervanging van een toplaag is anno 2026 duurder dan begroot in 2012 (en wat dientengevolge gereserveerd is de afgelopen jaren)
- De vereniging ziet dat zij achterblijft (absolute ledenaantallen, behoud talentvolle spelers) t.o.v. clubs in de regio vanwege het feit dat zij niet beschikken over een zgn. waterveld
- De vereniging is bereid om te investeren maar wil dat vanuit toekomstperspectief (bestaansrecht) doen in een waterveld.

Daarbij heeft MHC zich constructief opgesteld door de door hen gevormde bestemmingsreserve à € 130.000,- in te willen zetten om de meerkosten van een waterveld te financieren. Daarnaast legt MHC uit de eigen middelen nog eens € 30.000,- bij, waarmee de totale bijdrage op € 160.000,- komt.

Motie
De gemeenteraad heeft op 5 februari 2026 een motie aangenomen waarin het college is opgeroepen om de voorbereidingen voor een nieuw hoofdveld te starten, zodat -na een positief raadsbesluit op 4 juni 2026- de aanleg van een nieuw hoofdveld direct zou kunnen worden gestart. Daarbij is opdracht gegeven om 2 varianten uit te werken: de ombouw van het bestaande hoofdveld naar 1) een zandveld en 2) een waterveld.

Probleemstelling
De gemeente heeft niet gereserveerd voor renovatie van het hockeyveld. De gedachte was dat de club zou worden geprivatiseerd. In de afspraken tussen gemeente en club is echter alleen gesproken over de toplaag en niet over de onderbouw. De onderbouw was, ten tijden van het afsluiten van de Intentieovereenkomst, ook al ruim 20 jaar oud. Het was, ook met de kennis van toen, te voorzien dan deze onderbouw nu volledig vervangen zou moeten worden. Toch is daar niets over afgesproken. We vinden dit een omissie vanuit gemeentezijde.

De evaluatie liet zien dat privatisering niet haalbaar was en de exploitatiecijfers van de club ondersteunen dit. Om die reden stelden we in het vorige agendapunt m.b.t. het Beheerplan al voor om de verantwoordelijkheid voor de velden (incl. de daarbij behorende sporttechnische voorzieningen) bij de gemeente te houden. Op basis van eerder vastgesteld beleid zou dat betekenen dat we kiezen voor zand ingestrooide velden.

De club wenst te beschikken over een waterveld. In een raadsbrief van 18 december 2025 lichtten we al toe dat er aantoonbare pluspunten zijn voor een waterveld, zowel op spelinhoud als blessuregevoeligheid. En dat daarmee de club ook een impuls krijgt en aantrekkelijker wordt en blijft voor onze inwoners. Maar, tegelijkertijd zijn de meerkosten en de milieubelasting in de vorm van waterverbruik ook stevig.

Ontwikkeling naar dryhockey – dryhockey velden
Een ontwikkeling die de laatste jaren gaande is, is het spelen op ‘dryhockey’ velden. Dit zijn kunstgrasvelden die nagenoeg dezelfde speleigenschappen hebben als watervelden, maar

niet per se te hoeven worden beregend. Dit is een ontwikkeling die snel gaat, maar nog niet het niveau behaalt van de watervelden. De speleigenschappen zijn te variabel en om het spelcomfort van watervelden toch zoveel mogelijk te benaderen, gebruiken veel clubs alsnog hun beregeningsinstallatie. Dit type velden bestaan nog niet heel lang en dus is er ook nog geen referentie van de kwaliteit na bijvoorbeeld 6-8 jaar.

Mat en onderbouw
Er zijn diverse typen watervelden, waarbij 'de mat' in basis redelijk hetzelfde is. De verschillen zitten met name in de onderbouw, waarvoor diverse mogelijkheden zijn. Enerzijds in sporttechnische fundering (lava of asfalt), anderzijds in de sporttechnische laag (foam, E-layer, ET-layer) onder de mat. De combinatie van fundering en sporttechnische laag vormen de onderbouw; zo zijn er dus meerdere opties mogelijk. Allen hebben voor- en nadelen, welke door een onafhankelijk adviesbureau beoordeeld zijn op:

- Accommodatiebeleid en sportstimulering
- Gezonde leefomgeving
- Financiële haalbaarheid

De notitie vindt u in de Bijlage.
De resultaten bespraken we met de club, waarbij de gezamenlijke visie is dat lava + ET-layer de meest wenselijke variant is. Deze combineert voldoende spelcomfort op een waterveld met acceptabele scores op milieu en vergeleken met de andere (duurdere) opties ook acceptabele economische aspecten.

Keuze watersysteem
Naast de mat en onderbouw, dient het veld ook voorzien te worden van water. Een waterveld verbruikt per jaar ca. 10.000 m3 water. Dat heeft een forse impact op de leefomgeving; want het water wordt in de regel onttrokken uit diepe bodemlagen, wordt op het veld gesproeid en infiltreert vervolgens in minder diepe bodemlagen. Hoewel hier vergunningen voor verleend worden, zijn steeds meer waterschappen minder gelukkig met deze onttrekking, omdat er een verstoring van waterlagen plaatsvindt.

Daar waar de gemeente Drimmelen zich presenteert als 'blauw-groene gemeente', hebben we daarom een variant uitgewerkt die maximaal bijdraagt aan duurzaamheid en circulariteit en zo min mogelijk 'nieuw water' onttrekt uit het grondwater.

<u>Waterbergingssysteem</u>
"Reguliere" systemen gaat zoals eerder vermeld uit van wateronttrekking uit de bodem en opnieuw laten infiltreren. Daar komt bij dat grondwater ook 'ontijzerd' moet worden, omdat de roest die zich vormt schadelijk is voor het kunstgras. Het ontijzeren gebeurt vaak met zout. Om die reden heeft de markt de laatste jaren ook systemen ontwikkeld, waarbij water wordt opgevangen en maximaal wordt hergebruikt. Tevens kan regenwater dan (her-)gebruikt worden. Hiervoor is een 'krattensysteem' onder het veld nodig. De wateronttrekking kan hiermee worden teruggebracht met ca. 60-80%; hetgeen vanuit milieuoogpunt minder belastend en dus wenselijk is. Een flinke continue wateropslag direct onder het veld heeft daarnaast een positief effect op de temperaturen op en rondom het veld.

De meerkosten voor het krattensysteem ten opzicht van het 'reguliere systeem' schatten we in op € 242.000,-. Het krattensysteem komt onder de onderbouw te liggen en gaat circa 30 jaar mee. Wanneer over 10 jaar een nieuwe toplaag aangelegd moet worden, blijft het krattensysteem dus onaangetast.

WAT ZIJN DE KOSTEN
Er zijn voor 3 varianten berekeningen gemaakt om meer inzicht te krijgen in de kosten:

- Zandveld op basis van lava + foam

- Waterveld op basis van lava + ET-layer
- Dryhockey op ET-layer

De resultaten hiervan treft u hieronder aan. Dit betreft een kostenkengetallen raming en is voor de fase waar we nu in zitten zo project specifiek mogelijk gemaakt. In de verdere voorbereiding en engineering stellen we een concretere raming op.

INVESTERING	**Zandveld**	**Waterveld**	**Dryhockey veld**
Fundering veld	284.000	284.000	284.000
Middenlaag veld	97.000	293.000	203.000
Toplaag veld	194.000	224.000	262.000
Optioneel: Waterbergingssysteem		242.000	
Sporttechnische inrichting	58.000	58.000	58.000
Bruto investering	633.000	1.101.000	807.000
AF: Bijdrage MHC		-160.000	
Totale netto investering	633.000	941.000	807.000
Afschrijving per jaar	36.617	46.017	48.717
Rente jaar 1	7.596	11.292	
Totale kapitaallasten jaar 1	**44.213**	**57.309**	**58.401**
ONDERHOUD	**Zandveld**	**Waterveld**	**Dryhockey veld**
Jaarlijkse onderhoudskosten	€ 8.500	€ 20.500	€ 6.500

De totale bruto investering bedraagt € 1.101.000,-. Na de bijdrage van MHC à € 160.000,- resulteert dit in een netto investering van € 941.000,-.

WEL OF GEEN WATERVELD

De wens van MHC is concreet en past bij ontwikkelingen die in de hockeysport gaande zijn. De onafhankelijke analyse van adviesbureau KYBYS laat zien dat een waterveld past bij de ambities en het spelniveau van de club. Sterker: het niet kunnen beschikken over een waterveld speelt de club al tijden parten, in negatieve zin. De ledenontwikkeling laat zien dat de club ca. 40% aan leden is verloren, waarvan bekend is dat veel leden naar clubs zijn gegaan waar wel op watervelden gespeeld kan worden.

We kunnen concluderen dat een waterveld niet meer per se een luxe is, maar een voorwaarde om als hockeyclub toekomstbestendig te zijn.

MHC heeft aangeboden om de door hen gevormde bestemmingsreserve in te zetten ter dekking van de meerkosten voor een waterveld. We hebben die mogelijkheid nader onderzocht en de club kan de meerkosten tot een maximum van € 160.000,- dragen. MHC wil ook actief en constructief bijdragen aan het realiseren van haar ambities, maar stelt zich ook op het standpunt dat het gemeentelijk beleid oud en achterhaald is. Die mening delen wij en adviesbureau KYBYS onderschrijft dit.

De mening van ons college is dat het redelijk is dat MHC over 1 waterveld beschikt. Tegelijkertijd vinden we het reëel dat de club hier zelf, naar vermogen, een bijdrage in doet. De incidentele bijdrage van (maximaal) € 160.000,- sluit daarbij aan. Daarnaast is het belangrijk te benoemen dat:

- MHC heeft aangegeven dit eenmalig te willen en kunnen doen. Dat betekent dat als we over ca. 10 jaar voor vervanging van de bestaande mat komen te staan, de gemeente aan zet is om de volledige kosten te dekken. Dat betekent niet dat we dan

weer automatisch voor een waterveld kiezen. Mogelijk zijn er dan nieuwe ontwikkelingen die dan ook passend zijn;
- Eventuele meerkosten bovenop de € 160.000,- voor rekening en risico van de gemeente zijn. Dit weten we na aanbesteding;
- Eventuele minderkosten gebaseerd op de huidige berekening verrekend worden met MHC, zodat zij niet 'oneigenlijk veel' bijdragen. Ook dit zal blijken na aanbesteding.

De structurele meerkosten in onderhoud kunnen door de club niet gedragen worden. We vinden het reëel dat deze door de gemeente gedragen worden. Dat sluit ook aan bij de normale huurverhoudingen, waarbij de eigenaar/verhuurder van het veld (in dit geval de gemeente) garantiehouder is en -gekoppeld aan de garantievoorwaarden- ook het onderhoud regelt.

WEL OF GEEN KRATTENSYSTEEM
Zoals vermeld vinden we dat we bij dergelijke investeringen altijd moeten kijken naar het effect op onze leefomgeving. Dat is -vertaald in meerdere maatregelen- vastgelegd in ons Programma Duurzaamheid, o.a.:
- We werken toe naar een circulaire economie
- We handelen klimaatbestendig
- We werken aan waterneutraal bouwen
- We vervullen een voorbeeldfunctie

Het terugdringen van het waterverbruik bij een gemeentelijk sportpark is naar onze mening erg belangrijk en past bij bovenstaande maatregelen. Het krattensysteem draagt hieraan bij.

De meerkosten qua investering bedragen € 242.000,-. De afschrijvingstermijn is 30 jaar. De kapitaallast voor het krattensysteem bedraagt € 10.971,-.

Als over 10 jaar blijkt dat er betere type velden zijn, bijvoorbeeld als de dryhockey velden beter doorontwikkeld zijn, is het krattensysteem mogelijk niet meer nodig ten behoeve van wateropslag voor beregening.

Ons college is voorstander van dit krattensysteem. In de voorbereiding voor de uitvoering hebben we dit uit laten werken. Als de gemeenteraad besluit deze extra investering niet te willen dragen, stellen we onze uitvraag bij. Parallel aan de voorbereiding, treden we ook met het waterschap in overleg over de gewenste vorm van beregening en waterberging.

VAT-kosten
In bovenstaande berekening zijn de VAT-kosten (Voorbereiding, Advies en Toezicht) opgenomen. Die zijn voor een waterveld zowel in de voorbereiding (V & A) als in de uitvoering (A & T) hoger dan voor een zandveld. Dat heeft te maken met complexere techniek, meer engineering, meer varianten die afgewogen dienen te worden, maar ook in de aanleg een langere uitvoeringsperiode, meer 'stopmomenten' en dus meer toezicht.

De kosten die, vooruitlopend op deze besluitvorming gemaakt zijn, zodat we direct na 4 juni kunnen starten met de vervanging van het veld, bedragen € 35.000,-. Als de raad besluit niet te investeren in een nieuw hoofdveld voor MHC, nemen we deze reeds gemaakte voorbereidingskosten op in de Najaarsnota. Als de raad wel besluit te investeren in het hoofdveld, behoren de kosten tot de totale investering en schrijven we hierop af gedurende 10 jaar. In bovenstaande tabel zijn we van dit laatste uitgegaan.

WAT ZIJN DE ALTERNATIEVEN?
De gemeenteraad kan kiezen voor een goedkopere variant, zoals een zandveld. Ook is investeren in een waterbergingssyteem geen verplichting.

Een andere, nog ingrijpender variant is, om nu niet te investeren in een nieuw hoofdveld, omdat de club nog over 1,5 veld beschikt, wat volgens de normcijfers vanuit de hockeybond voldoende is. Met de evaluatie en het beheerplan hebben we hier uitgebreid inzicht in gegeven. We achten dit zeer onwenselijk.

HOE GAAN WE COMMUNICEREN?
We bespreken het raadsbesluit met de hockeyclub. Als de raad kiest voor een duurzaam waterbergingssyteem is nadere communicatie aan te bevelen om hiermee actief te laten zien wat we als gemeente doen in het kader van duurzaamheid, circulariteit en het waarborgen van een gezonde leefomgeving.

WAT IS DE VERVOLGPROCEDURE?
Gedurende de voorbereidingen, is besloten de raadsvergadering van 4 juni niet door te laten gaan en dat betekent dat dit voorstel in de raadscyclus van juli is beland.

De aanbesteding start direct nadat de raad een keuze heeft gemaakt voor het type veld. Voor MHC betekent dit dat als de raad besluit om te kiezen voor:

- een zandveld, dit medio oktober gereed is;
- een waterveld, dit op zijn vroegst medio november gereed is, met een risico op een langere doorlooptijd op de vergunningprocedure vanuit het waterschap;
- een waterveld met een krattensysteem, het veld na de winterstop bruikbaar is.

Dit is overlegd met MHC. Zij zijn voorstander van een waterveld met krattensysteem en zijn akkoord met deze planning.

Door de vertraging kunnen de 2 projecten van VV Zwaluwe en MHC Made niet gelijk oplopen. Daarmee is kans op een inkoopvoordeel kleiner.

Een risico in dit proces is nog hoe de prijzen van oliehoudende producten (zoals kunstgras) en brandstof (transportkosten) zich ontwikkelen als gevolg van de situatie in het Midden Oosten.

Burgemeester en wethouders van Drimmelen

S.K. Maas	B.H.G. Scholtze
Loco-gemeentesecretaris	Burgemeester

,

De raad van de gemeente Drimmelen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 9 juni 2026

gelet op * ;

B e s l u i t :

1. Te investeren in een nieuw hoofdveld voor de Madese Hockey Club;
2. Daarbij te kiezen voor een waterveld;
3. Dit waterveld uit te voeren in een duurzame variant met een waterbergingssysteem;
4. De Madese Hockey Club maximaal € 160.000,- eigen bijdrage te laten betalen;
5. Hiervoor een bruto krediet beschikbaar te stellen à € 1.101.000,- wat resulteert in een netto investering van € 941.000,-;
6. Dit krediet en de daarbij behorende kapitaallasten financieel technisch op te nemen in de najaarsnota 2026;
7. Direct na het raadsbesluit d.d. 9 juli 2026 te starten met de uitvoering.

Made, 9 juli 2026

de raad voornoemd,

Laten staan ivm handtekening

Laten staan ivm handtekening

Laten staan ivm handtekening